१४. पादुका सहस्रम् - नाद पद्धतिः (१००)

श्रुतीनां भूषणानां ते शङ्के रङ्गेन्द्र पादुके ।
मिथः सङ्घर्ष सञ्जातं रजः किमपि शिञ्जितम् ॥ १४.१॥ ३८१॥

मुरभिन्मणिपादुके भवत्याः स्तुति माकर्णयतां मया निबद्धाम् ।
अवधीरयसीव मञ्जुनादैः अचमत्कार वचांसि दुर्जनानाम् ॥ १४.२॥ ३८२॥

विहितेष्वभि वादनेषु वेदैः गमनोदीरित गर्भरत्न नादा ।
मधुरं मधुवैरि पादरक्षे भवती प्रत्यभिवादनं विधत्ते ॥ १४.३॥ ३८३॥

स्वदते किमिहैव रङ्गनाथो
मयि तिष्ठन् यदि वा पदे परस्मिन् ।
इति पृच्छसि देवि नून मस्मान्
मधुरैस्त्वं मणि पादुके निनादैः ॥ १४.४॥ ३८४॥

अवरोध गतस्य रङ्गभर्तुः गतिषु व्यञ्जित गर्भरत्न नादा ।
प्रतिसँल्लपसीव पादुके त्वं कमला नूपुर मञ्जु शिञ्जितानाम्॥१४.५॥३८५॥

मुरभिच्चरणारविन्द रूपं महितानन्द मवाप्य पूरुषार्थम् ।
अनघै र्मणिपादुके निनादैः अहमन्नाद इतीव गायसि त्वम् ॥ १४.६॥ ३८६॥

मदुवैरि पदाम्बुजं भजन्ती मणिपादावनि मञ्जु शिञ्जितेन ।
पठसीव मुहुः स्वयं प्रजानां अपरोपज्ञ मरिष्ट शान्तिमन्त्रम्॥ १४.७॥ ३८७॥

श्रुतिभिः परमं पदं मुरारेः अनिदङ्कार मनेव मित्युपात्तम् ।
इदमित्थमिति ब्रवीषि नूनं मणिपादावनि मञ्जुभिः प्रणादैः॥ १४.८॥ ३८८॥

मुनयः प्रणिधान सन्निरुद्धे हृदि रङ्गेश्वर रत्नपादुके त्वाम् ।
विनिवेश्य विभावयन्त्यनन्याः प्रणवस्य प्रणिधिं तव प्रणादम्॥१४.९॥ ३८९॥

मधुरं मणिपादुके प्रवृत्ते भवती रङ्गपते र्विहारकाले ।
अभयार्थनया समभ्युपेतान् अविसंवादयतीव मञ्जुनादैः॥ १४.१०॥ ३९०॥

श्रवसोर्मम पारणां दिशन्ती मणिपादावनि मञ्जुलैः प्रणादैः ।
रमया क्षमया च दत्तहस्तं समये रङ्गधुरीण मानयेथाः ॥ १४.११॥ ३९१॥

अनुयाति नित्य ममृतात्मिकां कलां
तव रङ्ग चन्द्र मणिपादु झङ्कृतम् ।
श्रवसा मुखेन परिभुज्य यत्क्षणात्
अजरामरत्व मुपयान्ति साधवः ॥ १४.१२॥ ३९२॥

परुषै रजस्र मसता मनर्थकैः
परिवाद पैशुन विकत्थ नादिभिः ।

मधुकैटभारि मणिपादुके मम

श्रुति दुष्कृतानि विनिवारय स्वनैः ॥ १४.१३॥ ३९३॥

पादुके परिजनस्य दूरतः सूचयन्ति खलु तावकाः स्वनाः ।
लीलया भुजगतल्प मुज्ज़तः श्रीमतस्त्रिचतुरान्पदक्रमान् ॥ १४.१४॥ ३९४॥

देवि दैत्यदमनाय सत्वरं प्रस्थितस्य मणिपादुके प्रभोः ।
विश्वमङ्गल विशेषसूचकं शाकुनं भवति तावकं रुतम् ॥ १४.१५॥ ३९५॥

दातुमर्हसि तदा मम श्रुतौ देवि रङ्गपति रत्नपादुके ।
विह्वलस्य भवदीय शिञ्जितं स्वादुकर्ण रसना रसायनम् ॥ १४.१६॥ ३९६॥

अहमुपरि समस्त देवताना मुपरि ममैष विभाति वासुदेवः ।
तदिह परतरं न किञ्चि दस्मादिति वदसीव पदावनि प्रणादैः॥ १४.१७॥ ३९७॥

अवनत विबुधेन्द्र मौलिमाला

मधु मद शिक्षित मन्थर प्रयाता ।

प्रथयसि परिरब्ध शौरि पादा

मणिकलहेन वियात जल्पितानि ॥ १४.१८॥ ३९८॥

आस्थानेषु त्रिदश महितान् वर्तयित्वा विहारान्

स्थाने स्थाने निजपरिजनं वारयित्वा यथार्हम् ।
वासागारं स्वयमुपसरन् पादुके मञ्जुनादाम्
आपर्यङ्कान्न खलु भवतीं रङ्गनाथो जहाति ॥ १४.१९॥ ३९९॥

अन्तर्न्यस्तै र्मणिभि रुदितं पादुके रङ्गबन्धौ
मन्दं मन्दं निहित चरणे मञ्जुलं ते निनादम् ।
पश्यन्त्यादि क्रम परिणतेः प्राक्तनीं तां परायाः
मन्ये मित्रा वरुण विषया दुच्चरन्ती मवस्थाम् ॥ १४.२०॥ ४००॥

प्रख्यातानां परिषदि सतां कारयित्वा प्रतिज्ञां
प्रायेण त्वां प्रथित विभवां वर्णयन्ती मया त्वम् ।
पादन्यास क्रम मनुगुणं प्राप्य रङ्गाधिराजात्
पद्यारम्भान् गणयसि परं पादुके स्वैर्निनादैः ॥ १४.२१॥ ४०१॥

विष्णो रस्मिन् पद सरसिजे वृत्तिभेदै र्विचित्रैः
ऐदम्पर्यं निगम वचसा मैक कण्ठ्येन सिद्धम् ।
इत्थं पुंसा मनिपुण धियां पादुके त्वं तदेव
स्पृष्ट्वा सत्यं वदसि नियतं मञ्जुना शिञ्जितेन ॥ १४.२२॥ ४०२॥

आम्नायैस्त्वा मनितरपरैः स्तोतु मभ्युद्यतानां
मध्ये भक्त्या मधुविजयिनः पादुके मोहभाजाम् ।
शिक्षा तत्त्व स्खलित वचसां शिक्षयस्येव पुंसां

मात्रादीनि स्वयमनुपदं मञ्जुभिः स्वैर्निनादैः ॥ १४.२३॥ ४०३॥

लक्ष्मीकान्तं कमपि तरुणं रथ्यया निष्पतन्तं
रागाद् द्रष्टुं त्वरित मनसां राजधानी वधूनाम् ।
प्रत्यादेशं भजति मधुरैः पादुके शिञ्जितैस्ते
चेतोहारी कुसुम धनुषः शिंञ्जिनी मञ्जुनादः ॥ १४.२४॥ ४०४॥

रङ्गाधीशे सह कमलया सादरं यायजूकैः
सारं दिव्यं सवनहविषां भोक्तु माहूयमाने ।
नेदीयोभि र्निगम वचसां नित्य मंहः प्रतीपैः
प्रत्यालापं दिशति भवती पादुके शिञ्जितैः स्वैः ॥ १४.२५॥ ४०५॥

उपास्य नूनं मणिपादुके त्वां रङ्गेश पादाम्बुज राजहंसीम् ।
पत्युः प्रजाना मलभन्त पूर्वं मञ्जुस्वनं वाहन राजहंसाः ॥ १४.२६॥ ४०६॥

अनादिमाया रजनी वशेन प्रस्वापभाजां प्रतिबोध नार्हाम् ।
पश्यामि नित्योदित वासरस्य प्रभातनान्दीमिव पादुके त्वाम् ॥ १४.२७॥ ४०७॥

शृणोतु रङ्गाधिपतिः प्रजाना मार्तध्वनिं क्वापि समुज्जिहानम् ।
इतीव मत्वा मणिपादुके त्वं मन्दप्रचारै र्मृदु शिञ्जिताऽसि॥ १४.२८॥ ४०८॥

अन्ते ममार्तिं शमयिष्यतस्तां अग्रे सराण्या पततो मुरारेः ।
श्रमोपपन्नः शृणुयां भवत्याः शीतानि पादावनि शिञ्जितानि॥१४.२९॥ ४०९॥

स्वादूनि रङ्गेश्वर पादरक्षे श्रोत्रैः पिबन्तस्तव शिञ्जितानि ।
पचन्त्य विद्योपचिता नशेषान् अन्तर्गता नात्मविदःकषायान्॥१४.३०॥४१०॥

अवैमि रङ्गाधिपतेः सकाशात् अवेक्षमाणेषु जनेषु रक्षाम् ।
उदारनादां मणिपादुके त्वां ओमित्यनुज्ञाक्षर मुद्गिरन्तीम् ॥ १४.३१॥ ४११॥

मधुद्विषः स्वैर विहार हेतुः मञ्जुस्वनान् शिक्षयसीव मातः ।
पर्यन्तभाजो र्मणिपादरक्षे पद्माधरण्यो र्मणिनूपुराणि ॥ १४.३२॥ ४१२॥

प्रास्थानिकेषु समयेषु समागतेषु
प्राप्ता पदं परिचितं द्विज पुङ्गवेन ।
पुष्णासि रङ्गनृपते र्मणिपादुके त्वं
पुण्याह घोषमिव गर्भमणि प्रणादैः ॥ १४.३३॥ ४१३॥

आर्तध्वने रुचित मुत्तर मन्तकाले
कर्णेषु मञ्जु निनदेन करिष्यसीति ।
वासं भजन्ति कृतिनो मणिपादरक्षे
पुण्येषु देवि पुलिनेषु मरुद्वृधायाः ॥ १४.३४॥ ४१४॥

दूत्ये बले र्विमथने शकटस्य भङ्गे
यात्रोत्सवेषु च विभोः प्रतिपन्न सख्या ।
वीरायितानि बिरुदोप हितानि नूनं
मञ्जुस्वनैः प्रथयसे मणिपादुके त्वम् ॥ १४.३५॥ ४१५॥

स्तोतुं प्रवृत्तमपि मां निगम स्तुतां त्वां
व्यासज्यमान करणं विषयेष्वजस्रम् ।
अन्तर्मणि ध्वनिभि रच्युत पादुके त्वं
सम्बोधय स्यनुकलं सहजानु कम्पा ॥ १४.३६॥ ४१६॥

देवस्य दानव रिपो र्मणिपादरक्षे
प्रस्थान मङ्गल विधौ प्रतिपन्न नादाम् ।
मा भैष्ट साधव इति स्वय मालपन्तीं
जाने जगत्रितय रक्षण दीक्षितां त्वाम् ॥ १४.३७॥ ४१७॥

स्वच्छन्द विभ्रम गतौ मणिपादुके त्वं
पादारविन्द मधिगम्य परस्य पुंसः ।
जातस्वना प्रतिपदं जपसीव सूक्तं
विद्रावणं किमपि वैरि वरूथिनीनाम् ॥ १४.३८॥ ४१८॥

रक्षार्थ माश्रित जनस्य समुज्जिहाने
रङ्गेश्वरे शरदि शेष भुजङ्ग तल्पात् ।

नादास्तव श्रुतिसुखा मणिपादरक्षे
प्रस्थान शङ्ख निनदात्प्रथमे भवन्ति ॥ १४.३९॥ ४१९॥

नित्यं पदाम्बुरुहयो रिह गोपिकां त्वां
गोपीजन प्रियतमो मणिपादरक्षे ।
सम्पन्न घोष विभवां गतिभि र्निजाभिः
प्रीत्यैव न त्यजति रङ्ग समाश्रितोऽपि ॥ १४.४०॥ ४२०॥

प्रायः पदावनि विभोः प्रणतार्ति हन्तुः
प्रस्थान मङ्गल विधौ प्रथमोद्यतानि ।
त्वच्छिञ्जितानि सपदि स्वय मारभन्ते
कालोचितान् कनक काहल शङ्खनादान् ॥ १४.४१॥ ४२१॥

आम्रेडित श्रुतिगणै र्निनदै र्मणीनां
आम्नाय वेद्य मनुभाव मभङ्गुरं ते ।
उद्गास्यतां नियत मिच्छसि सामगानां
तानप्रदान मिव शौरि पदावनि त्वम् ॥ १४.४२॥ ४२२॥

रथ्यासु रङ्ग नृपते र्मणिपादरक्षे
त्वद्गर्भ रत्न जनितो मधुरः प्रणादः ।
सन्दर्श नोत्सुक धियां पुरसुन्दरीणां
सम्पद्यते श्रवण मोहन मन्त्रघोषः ॥ १४.४३॥ ४२३॥

आकस्मिकेषु समयेष्वपवार्य भृत्यान्
अन्तःपुरं विशति रङ्गपतौ सलीलम् ।
व्यामोहनेन भवती सुदृशामधीते
मञ्जुस्वनेन मदनोपनिष द्रहस्यम् ॥ १४.४४॥ ४२४॥

यात्रा विहार समयेषु समुत्थितं ते
रङ्गाधिपस्य चरणावनि मञ्जुनादम् ।
पर्याकुलेन्द्रिय मृग ग्रहणाय पुंसां
सम्मोहनं शबरगीत मिव प्रतीमः ॥ १४.४५॥ ४२५॥

प्रायेण सह्य दुहितु र्नदराज कन्या
जामातु रागमन सूचन मीहमाना ।
मञ्जुप्रणाद सुभगै र्मणिपादुके त्वां
अन्तर्युता मकृत यौतक रत्नखण्डैः ॥ १४.४६॥ ४२६॥

नित्यं विहार समये निगमानुयातैः
विक्षेप ताण्डवित गर्भमणि प्रसूतैः ।
नादैः स्वयं नरक मर्दन पादरक्षे
नादावसान निलयं वदसीव नाथम् ॥ १४.४७॥ ४२७॥

साधारणेषु युवयो र्मणिपादरक्षे

देवस्य दानव रिपो स्त्रिषु विक्रमेषु ।
अद्यापि शिञ्जित मिषा दनुवर्तमानं
न्यूनाधिकत्व विषयं कलहं प्रतीमः ॥ १४.४८॥ ४२८॥

प्रायः पदावनि विभोः प्रणयापराधे
मानग्रहं शमयितुं महिषी जनानाम् ।
उच्चारयन्ति निनदै स्तव गर्भरत्नानि
उद्घात मक्षर मुपाश्रय भारतीनाम् ॥ १४.४९॥ ४२९॥

अन्तश्चरेषु पवनेषु जितेष्वभिज्ञाः
प्रत्यङ्मुखीं परिणमय्य मनः प्रवृत्तिम् ।
आस्वादयन्ति सरसं मणिपादरक्षे
नादावसान समये भवती निनादम् ॥ १४.५०॥ ४३०॥

दाक्षिण्य मत्र नियतं नियता सुधाऽस्मिन्
इत्युद्गतो नियत मच्युत पादरक्षे ।
प्रत्येक संश्रित पद स्तुतये भवत्योः
सङ्घर्षवाद इव मध्य मणि प्रणादः ॥ १४.५१॥ ४३१॥

सञ्चार केलि कलहायित गर्भरत्ना
सांसिद्धिकं सकल जन्तुषु सार्वभौमम् ।
रक्षार्थिनां प्रथयसीव पदावनि त्वं

रङ्गेश्वरस्य निरवग्रह मानृशंस्यम् ॥ १४.५२॥ ४३२॥

प्राप्तुं परं पुरिशयं पुरुषं मुनीनां
अभ्यस्यता मनुदिनं प्रणवं त्रिमात्रम् ।
श्रीरङ्गराज चरणावनि शिञ्जितं ते
शङ्के समुन्नयन साम विशेष घोषम् ॥ १४.५३॥ ४३३॥

नित्यं समाहित धिया मुपदर्शयन्ती
नागेशयं किमपि धाम निजोर्ध्वभागे ।
हृत्कर्णिका मनुगता मणिपादुके त्वं
मञ्जुस्वना स्फुरसि वाग्भ्रमरी परेव ॥ १४.५४॥ ४३४॥

मानेषु दानव रिपो र्मणिपादरक्षे
त्वामाश्रितेषु निगमेष्ववधीरितेषु ।
मञ्जुस्वनै र्वदसि मैव मितीव मातः
वेलां लिलङ्घयिषतो मनुजा न्निरोद्धुम् ॥ १४.५५॥ ४३५॥

क्रन्दत्सु कातरतया करणव्यपाये
रङ्गोपशल्य शयितेषु जनेष्वलक्ष्यम् ।
आसीदसि त्वरित मस्खलि तानुकम्पा
मातेव मञ्जु निनदा मणिपाद्के त्वम् ॥ १४.५६॥ ४३६॥

भास्वत्सुवर्ण वपुषां मणिपादरक्षे
पद्मासहाय पदपद्म विभूषणानाम् ।
मञ्जीर शिञ्जित विकल्पित मञ्जुनादा
मञ्जूषिकेव भवती निगमान्त वाचाम् ॥ १४.५७॥ ४३७॥

रङ्गेश पाद कमलात् त्वदधीन वृत्तेः
अन्येषु केषुचि दलक्ष्य मनन्य वेद्यम् ।
आम्नाय गूढ मबहि र्मणिभिः क्वणद्भिः
नेदीयसां प्रथयसीव निजानुभावम् ॥ १४.५८॥ ४३८॥

कालोपपन्न करणात्यय निर्विचेष्टे
जातश्रमे मयि जनार्दन पादरक्षे ।
आश्वासनाय पुरतः प्रसरन्तु मातः
वार्ताहरास्तव रवाः शमितार्तयो मे ॥ १४.५९॥ ४३९॥

संरक्षणाय समये जगतां त्रयाणां
यात्रासु रङ्गनृपते रुपतस्थुषीषु ।
सम्पत्स्यते श्रुतिसुखै र्मणिपादरक्षे
मङ्गल्य सूक्ति रनघा तव मञ्जुनादैः ॥ १४.६०॥ ४४०॥

गर्भोपलै र्गमन वेग वशा द्विलोलैः
वाचालिता मधुभिदो मणिपादुके त्वम् ।

प्रस्तौषि भावितधियां पथि देवयाने
प्रस्थान मङ्गल मृदङ्ग विशेष घोषम् ॥ १४.६१॥ ४४१॥

पर्यङ्क माश्रितवतो मणिपादुके त्वं
पादं विहाय परिकल्पित मौनमुद्रा ।
श्रोतुं प्रभो रवसरं दिशसीव मातः
नाभी सरोज शयितार्भक सामगीतिम् ॥ १४.६२॥ ४४२॥

भोगाय देवि भवती मणिपादरक्षे
पद्मासहाय मधिरोप्य भुजङ्गतल्पे ।
विश्वस्य गुप्ति मधिकृत्य विहारहीना
वाचंयमा किमपि चिन्तयतीव कार्यम् ॥ १४.६३॥ ४४३॥

नित्य प्रबोध सुभगे पुरुषे परस्मिन्
निद्रा मुपेयुषि तदेक विहार शीला ।
मञ्जुस्वनं विजहती मणिपादुके त्वं
संवेश मिच्छसि परं चरणान्तिकस्था ॥ १४.६४॥ ४४४॥

लास्यं विहाय किमपि स्थित माश्रयन्ती
रङ्गेश्वरेण सहिता मणिमण्डपेषु ।
मञ्जुस्वनेषु विरतेष्वपि विश्वमेतत्
मौनेन हन्त भवती मुखरी करोति ॥ १४.६५॥ ४४५॥

विस्मापितेव भवती मणिपादरक्षे
वैरोचने र्वितरणेन तथाविधेन ।
एतावताऽलमिति देवि गृहीत पादा
नाथं त्रिविक्रम मवारयतेव नादैः ॥ १४.६६॥ ४४६॥

सामानि रङ्गनृपतिः सरसं च गीतं
लीलागतेषु विनिवारयति स्वतन्त्रः ।
श्रोतुं तव श्रुति सुखानि विशेष वेदी
मञ्जूनि काञ्चन पदावनि शिञ्जितानि ॥ १४.६७॥ ४४७॥

तत्तादृशीं प्रथयता रुचिरां स्वरेखां
वर्णाधिकेन मधुसूदन पादरक्षे ।
पश्यन्ति चित्तनिकषे विनिवेश्य सन्तो
मञ्जुस्वनेन तव नैगमिकं सुवर्णम् ॥ १४.६८॥ ४४८॥

मुग्धस्य हन्त भवतीं स्तुवतो ममैतानि
आकर्ण्य नूनमयथायथ जल्पितानि ।
इत्थं वद त्वमिति शिक्षयितुं प्रणादान्
मञ्जूनुदीरयसि माधव पादुके त्वम् ॥ १४.६९॥ ४४९॥

आदौ सहस्रमिति यत्सहसा मयोक्तं

तृष्टूषता निरवधिं महिमार्णवं ते ।
आम्रेडयस्यथ किमेत दमृष्यमाणा
मञ्जुस्वनेन मधुजिन् मणिपादुके त्वम् ॥ १४.७०॥ ४५०॥

परिमित परिबर्हं पादुके सञ्चरिष्णौ
त्वयि विनिहित पादे लीलया रङ्गनाथे ।
नियमयति विपञ्चीं नित्य मेकान्त सेवी
निशमयितु मुदारा न्नारदस्ते निनादान् ॥ १४.७१॥ ४५१॥

विहरति विशिखायां रङ्गनाथे सलीलं
गमन वश विलोलै र्गर्भरत्नैः क्वणन्त्याः ।
मणिवलय निनादै र्मञ्जुलैस्ते दिशन्ति
प्रतिवचन मुदारं पादुके पौरनार्यः ॥ १४.७२॥ ४५२॥

अनुकृत सवनीय स्तोत्र शस्त्रां निनादैः
अनुगत निगमां त्वा मास्थितो रङ्गनाथः ।
अनितर विबुधार्हं हव्य मास्वादयिष्यन्
विशति चरणरक्षे यज्ञवाटं द्विजानाम् ॥ १४.७३॥ ४५३॥

चरण कमल मेत द्रङ्गनाथस्य नित्यं
शरणमिति जनानां दर्शयन्ती यथावत् ।
प्रतिपदमपि हृद्यं पादुके स्वादुभावात्

अनुवदति परं ते नाद मामुनाय पङ्क्तिः ॥ १४.७४॥ ४५४॥

रहित भुजग तल्पे त्वत्सनाथे प्रजानां
प्रतिभय शमनाय प्रस्थिते रङ्गनाथे ।
प्रथम मुदयमानः पादुके तूर्यघोषात्
प्रतिफलति निनादः पाञ्चाजन्ये त्वदीयः ॥ १४.७५॥ ४५५॥

वकुलधर तनुस्त्वं संहितां यामपश्यः
श्रुतिपरिषदि तस्याः सौरभं योजयन्ति ।
हरिचरण सरोजा मोद सम्मोदितायाः
प्रतिपद रमणीयाः पादुके ते निनादाः ॥ १४.७६॥ ४५६॥

दनुतनय निहन्तु जैत्र यात्रानुकूले
शरदुपगम काले सह्यजा मापतन्ति ।
श्रुतिमधुर मुदारं शिक्षितुं ते निनादं
परिहृत निजवासाः पादुके राजहंसाः ॥ १४.७७॥ ४५७॥

विहरण समयेषु प्रत्यहं रङ्गभर्तुः
चरण नख मयूखैः सोत्तरीया विशुद्धैः ।
परिणमयसि नादं पादुके गर्भरत्नैः
दमयितुमिव शिष्यान् दीर्घिका राजहंसान् ॥ १४.७८॥ ४५८॥

परिषदि विरतायां पादुके रङ्गभर्तुः
परिजन मपवार्य प्रस्थित स्यावरोधान् ।
मणिनिकर समुद्यन् मञ्जुनादा पदेशात्
अभिलपसि यथार्हं नूनमालोक शब्दम् ॥ १४.७९॥ ४५९॥

गुरुजन नियतं तद्गोपिकानां सहस्रं
दिनकर तनयायाः सैकते दिव्यगोपः ।
वशमनय दयत्नाद्वंश नादानुयातैः
तव खलु पदरक्षे तादृशै र्मञ्जुनादैः ॥ १४.८०॥ ४६०॥

निजपद विनिवेशा न्निर्विशेष प्रचारान्
परिणमयति भक्तान् रङ्गनाथो यथा माम् ।
इति विहरणकाले मञ्जु शिञ्जा विशेषैः
हित मुपदिशसीव प्राणिनां पादुके त्वम् ॥ १४.८१॥ ४६१॥

अयमय मिति तैस्तैः कल्पिता नध्वभेदान्
प्रतिपद मवलोक्य प्राणिनां व्याकुलानाम् ।
चटुलमणि कलापैः शौरि पादावनि त्वं
मुखरयसि विहारै र्मुक्ति घण्टापथाग्र्यम् ॥ १४.८२॥ ४६२॥

पदकमल मुदारं दर्शयन्ती मुरारेः
कलमधुर निनादा गर्भरत्नै र्विलोलैः ।

विषम विषय तृष्णा व्याकुलानि प्रजानां
अभिमुखयसि नूनं पादुके मानसानि ॥ १४.८३॥ ४६३॥

मधुरिपु पदरक्षे मन्दबुद्धौ मयि त्वां
अनवधि महिमानं त्वत्प्रसादात् स्तुवाने ।
मणिनिकर समुत्थै र्मञ्जुनादैः कवीनां
उपरमयसि तांस्ता न्नून मुत्सेक वादान् ॥ १४.८४॥ ४६४॥

शरण मुपगते त्वां शार्ङ्गिणः पादरक्षे
सकृदिति विधि सिद्धं त्यक्तुकामे विमोहात् ।
प्रचलित मणिजाल व्यञ्जितैः शिञ्जितैः स्वैः
अलमलमिति नूनं वारयस्यादरेण ॥ १४.८५॥ ४६५॥

विकल करण वृत्तौ विह्वलाङ्गे विलक्षं
विलपति मयि मोहाद्बिभ्रती शौरिपादम् ।
परिसर मधिगन्तुं पश्य पादावनि त्वं
प्रतिभय मखिलं मे भर्त्सयन्ती निनादैः ॥ १४.८६॥ ४६६॥

करण विगम काले काल हुङ्कार शङ्की
द्रुतपद मुपगच्छन् दत्तहस्तः प्रियाभ्याम् ।
परिणमयतु कर्णे रङ्गनाथः स्वयं नः
प्रणवमिव भवत्याः पादुके मञ्जुनादम् ॥ १४.८७॥ ४६७॥

कमलवन सखीं तां कौमुदी मुद्वहन्तं
सविध मुपनयन्ती तादृशं रङ्गचन्द्रम् ।
प्रलयदिन समुत्थान्पादुके मामकीनान्
प्रशमय परितापान् शीतलैः शिञ्जितैः स्वैः ॥ १४.८८॥ ४६८॥

प्रशमयतु भयं नः पश्चिम श्वासकाले
रहसि विहरणं ते रङ्गनाथेन सार्धम् ।
नियत मनुविधत्ते पादुके यन्निनादो
निखिल भुवन रक्शा घोषणा घोष लीलाम् ॥ १४.८९॥ ४६९॥

त्रिकवि निहित हस्तं चिन्तयित्वा कृतान्तं
गतवति हृदि मोहं गच्छता जीवितेन ।
परिकलयतु बोधं पादुके शिञ्जितं ते
त्वरयितु मिव सज्जं त्वद्विधेयं मुकुन्दम् ॥ १४.९०॥ ४७०॥

उपघ्नं संवित्ते रुपनिष दुपोद्धात वचनं
तव श्रावं श्रावं श्रुति सुभग मन्त र्मणिरवम् ।
विजृम्भन्ते नूनं मधु मथन पादावनि मम
द्रवी भूत द्राक्षा मधुरि मधुरीणाः फणितयः ॥ १४.९१॥ ४७१॥

विलासैः क्रीणन्तो निखिल जन चेतांसि विविधाः
विहारास्ते रङ्ग क्षिति रमण पादावनि मुहुः ।

विगाहन्ता मन्त र्मम विलुठ दन्त र्मणिशिला-
खलात्कार व्याज क्षर दमृत धारा धमनयः ॥ १४.९२॥ ४७२॥

श्रुति श्रेणी स्थेय श्रुति सुभग शिञ्जा मुखरितां
भजेम त्वां पद्मा रमण चरण त्रायिणि परम् ।
न मुद्रा निद्राण द्रविण कण विश्राणन दशा-
विशाला हङ्कारं कमपि घन हुङ्कार परुषम् ॥ १४.९३॥ ४७३॥

तवैतच्छ्रीरङ्ग क्षिति पति पदत्रायिणि नृणां
भवत्याग श्चिन्ता रण रणक भङ्गाय रणितम् ।
शरीरे स्वं भावं प्रथयति यदाकर्णन वशात्
न नः कर्णे भावी यम महिष घन्टा घणघणः ॥ १४.९४॥ ४७४॥

परित्रस्ताः पुण्य द्रवपतन वेगात्प्रथमतः
क्षरद्भिः श्रीरङ्ग क्षिति रमण पादावनि तदा ।
विदामासु र्देवा बलिमथन संरम्भ मनघैः
प्रणादैस्ते सद्यः पदकमल विक्रान्ति पिशुनैः ॥ १४.९५॥ ४७५॥

स्वेषु स्वेषु पदेषु किं नियमय स्यष्टौ दिशा मीश्वरान्
स्वैरालाप कथाः प्रवर्तयसि किं त्रय्या सहासीनया ।
रङ्गेशस्य समस्त लोक महितं प्राप्ता पदाम्भोरुहं
मा भैषीरिति मामुदीरयसि वा मञ्जुस्वनैः पादुके॥ १४.९६॥ ४७६॥

रङ्गे देवि रथाङ्ग पाणि चरण स्वच्छन्द लीलासखि
स्तोक स्पन्दित रम्य विभ्रम गति प्रस्तावकं तावकम् ।
कालोपागत काल किङ्कर चमू हुङ्कार पारम्परी-
दुर्वार प्रतिवावदूक मनघं श्रोष्यामि शिञ्जारवम् ॥ १४.९७॥ ४७७॥

त्वच्छिञ्जारव शर्करा रससदा स्वादात् सतामुन्मदा
मातर्माधव पादुके बहुविदां प्रायः श्रुति र्मुह्यति ।
सारासार सकृद्विमर्शन परिम्लानाक्षर ग्रन्थिभिः
ग्रन्थै स्त्वामिह वर्णयाम्यहमत स्त्रासत्रपा वर्जितः ॥ १४.९८॥ ४७८॥

तवाम्ब किल खेलतां गतिवशेन गर्भाश्मनां
रमारमण पादुके किमपि मञ्जुभिः शिञ्जितैः ।
पदस्तुति विधायिभि स्त्वदनुभाव सिद्धान्तिभिः
सयूथ्य कलहायितं श्रुतिशतं समापद्यते ॥ १४.९९॥ ४७९॥

क्षिपति मणिपादरक्षे नादैर्नूनं समाश्रितत्राणे ।
रङ्गेश्वरस्य भवती रक्षापेक्षा प्रतीक्षण विलम्बम् ॥ १४.१००॥ ४८०॥

इति कवितार्किक सिंहस्य सर्वतन्त्र स्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य
श्रीमद्वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीरङ्गनाथ पादुकासहस्रे
नाद पद्धतिश्चतुर्दशी ॥